

EL HİJYENİ VE ELDİVEN KULLANIMI TALİMATI

Doküman No: EN.TL.05

Yayın Tarihi: 01.11.14

Revizyon No:1

Revi Tarihi:01.04.18

Sayfa No:1/1

1.0. AMAÇ: Sağlık hizmeti ile ilişkili enfeksiyonların ve çapraz bulaşmaların önlenmesi amacıyla sağlık personeli, hasta, hasta refakatçileri ve ziyaretçiler için uygun el temizliği ve eldiven kullanma yöntemlerini belirlemektir.

2.0. KAPSAM: Hastanedeki tüm çalışanları, hasta, hasta refakatçilerini ve ziyaretçileri kapsar

3.0.SORUMLULAR

4.0.KAPSAM

5.0 UYGULAMA:

5.1. El Hijyeni Endikasyonları;

1. Hasta ile temas etmeden önce
2. Hasta ile temas ettikten sonra
3. Hasta çevresindeki yüzeylerle (tıbbi cihazlar dahil) temas ettikten sonra
- 4.Vücut sıvıları ile temastan sonra
5. Aseptik işlemlerden önce

El hijyeni mutlaka uygulanmalıdır

5.2. Normal El Yıkama: Ellerin sabun ve su ile yıkanmasıdır. Bu tip yıkama ile kirler ve geçici mikrop florası uzaklaştırılır. Kalıcı flora etkilenmez.

1. Eller su ile ıslatılır, sıvı sabun avuca alınır
2. En az 30 sn süre ile avuç içleri ve parmak araları başta olmak üzere eller tüm yüzey ve parmakları kapsayacak şekilde kuvvetlice ovuşturulur.
3. Eller su ile iyice durulanır, durulama parmak uçlarından dirseklere doğru yapılır, parmaklar yukarı gelecek şekilde tutularak, kontamina suyun dirsekten ele doğru akışı önlenir.
4. Kâğıt havlu ile kurulanır, musluk kâğıt havlu kullanılarak kapatılır.
5. Hasta temasları arasındaki tekrar yıkamalarda 15 sn süre yeterlidir.

5.3. Hijyenik El Yıkama: Riskli durumlar için, (enfekte hastalarla temastan sonra ve yoğun bakım ünitelerinde hasta ile temastan önce ve sonra) antiseptikler kullanılarak yapılan el temizliğidir. Kalıcı florayı etkilemekle birlikte esas amaç geçici floranın daha etkin ve kısa sürede ortadan kaldırılmasıdır.

1. Eller su ile ıslatılır, 3–5 ml antiseptik sabun avuca alınır.
2. Klorheksidin kullanılıyorsa 1 dk, povidon iyot kullanılıyorsa 2 dk süre ile avuç içleri ve parmak araları başta olmak üzere eller tüm yüzey ve parmakları kapsayacak şekilde kuvvetlice ovuşturulur.
3. Eller su ile iyice durulanır, durulama parmak uçlarından dirseklere doğru yapılır, parmaklar yukarı gelecek şekilde tutularak, kontamine suyun dirsekten tekrar parmak ucuna akışı önlenir.
4. Eller kâğıt havlu ile kurulanır, musluk kâğıt havlu kullanılarak kapatılır.

5.4. Hijyenik El Ovalama

1. Alkol ancak temiz şartlarda etkili olduğundan görünür kir varsa eller önce su ve sabunla yıkanarak kurutulur.
2. Alkol bazlı solüsyon 3–5 ml bir avuca alınır. İki el birleştirilerek tüm el yüzeyi ve parmaklara temas edecek şekilde 1 dk süre ile iyice ovuşturulur, kendi haline kuruması beklenir. Uçucu ve yanıcı olduğu unutulmamalıdır.

5.5. Eldiven Kullanımı

Eldiven çapraz bulaşmaları (sağlık personelinin elinden hastalara veya steril malzemelere, hastadan sağlık personeline ya da sağlık personelinin eliyle hastadan hastaya) önlemek için giyilir. Bununla birlikte eldiven bulaşma riskini tamamen kaldırmaz. Bu nedenle eldiven el yıkama yerine kullanılmamalıdır. Eldiven giymeden önce ve eldiveni çıkardıktan sonra eller mutlaka yıkanmalıdır. Bulaşma riskinin fazla olduğu durumlarda çift eldiven giyilebilir.

Hastadan bir başka hastaya geçerken, ayrıca aynı hastanın kontamine bir bölgesiyle temastan sonra başka bir bölgeye temas etmeden önce eldiven değiştirilmelidir.

Sağlık personelinin elinde kesik, çizik ve çatlaklar olduğunda rutin işlemler sırasında da kendini korumak için eldiven giyilmelidir. Eldiven giymeyi gerektiren aktivite sonunda eldiven çıkarılarak eller yıkanmalıdır.

Tablo 1

	El Yıkama	Hijyenik El Yıkama	Hijyenik el ovalama	Eldiven Kullanımı
Klinik Çalışmalara başlarken ve bitiminde	X		X	
Eller gözle görülür şekilde kirlendiğinde	X			
Bir hastadan diğerine geçerken	X	X	X	
Eller kan, dışkı, idrar ve diğer vücut sıvıları ile kontamine olduktan hemen sonra	X	X		
Ellerin kan, gaita, idrar ve diğer vücut sıvıları ile yoğun kontaminasyon olasılığı öncesinde				XX
İmmün sistem yetmezliği (YBÜ, nötropenik, yenidoğan) olan hastalara temastan önce		X	X	
Eller temiz temiz görünse bile hastalara fiziksel temas sonrasında	X	X	X	
Elektif aseptik uygulamalardan önce ve sonra (küçük girişimler, pansuman, kan, BOS kültür örneği alma, invaziv girişimler vs)	X	X	X	XX
Acil aseptik girişimlerden önce			X	XX

EL HİJYENİ VE ELDİVEN KULLANIMI TALİMATI

Doküman No: EN.TL.05

Yayın Tarihi: 01.11.14

Revizyon No:1

Revi Tarihi:01.04.18

Sayfa No:1/1

Acil aseptik girişimlerden sonra			X	
Yemekten ve yemek servisinde önce	X			
Tuvalete girmeden önce ve çıktıktan sonra	X			

X Her seçenek birbirinin alternatifidir, birini uygulamanız yeterlidir.

XX Her hastanın klinik örneği bulaşıcı kabul edilmeli, örnek alırken ve çalışırken mutlaka eldiven kullanılmalıdır.

6.İLGİLİ DOKÜMANLAR

7.İLGİLİ KAYITLAR

HAZIRLAYAN	KONTROL EDEN	ONAYLAYAN
Enfeksiyon Kontrol Hekimi	Kalite Yönetim Direktörü	Mesul Müdür